

ลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรม
ประเภทพาณิชยกรรม: โรงแรมและสถานตากอากาศ

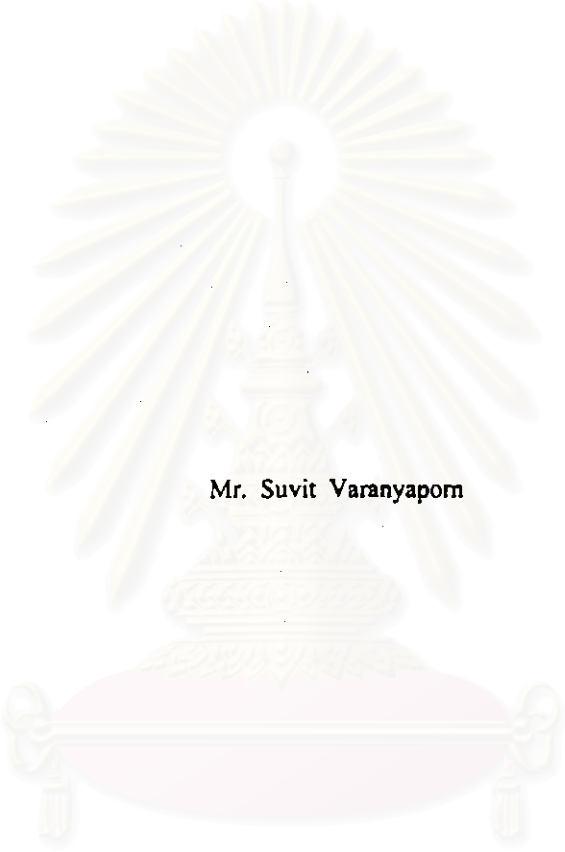

นายสุวิทย์ วรรณญาพร

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974-637-165-7
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE MODERN THAI CHARACTER
FOR COMMERCIAL ARCHITECTURE: HOTELS & RESORTS**

Mr. Suvit Varanyaporn

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Architecture in Architecture**

Department of Architecture

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-165-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทพาณิชยกรรม:

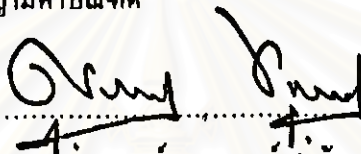
โรงแรมและสถานตากอากาศ

โดย นายสุวิทย์ วรรณญาพร

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

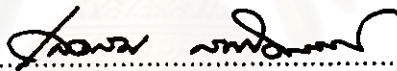
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.วิมลสิทธิ์ ทรยางกูร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

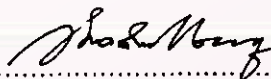

..... คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

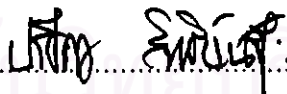
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ ทรยางกูร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ปรัชญา สัทธพันธ์)

สถาบันวิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ศุวิทย์ วรรณญาพร: ลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทพาณิชยกรรม: โรงแรมและสถานตากอากาศ (THE MODERN THAI CHARACTER FOR COMMERCIAL ARCHITECTURE: HOTELS & RESORTS) อ. ที่ปรึกษา: ศ. ดร. วิมลสิทธิ์ หรยางกูร; 258 หน้า ISBN 974-637-165-7

โรงแรมและสถานตากอากาศเป็นอาคารสาธารณะที่มีประโยชน์ใช้สอยใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวต่างชาติและคนทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ เพื่อผลประโยชน์ในทางธุรกิจ แต่รูปแบบสถาปัตยกรรมไม่อาจพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากอดีต เนื่องจากในอดีตไม่เคยปรากฏอาคารประเภทนี้ ที่สามารถเป็นรากฐานรูปแบบสถาปัตยกรรมได้ อาคารดังกล่าวยังคงเอกลักษณ์ที่ชัดเจน และยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีการตื่นตัวและมีความพยายามในการออกแบบอาคารให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ดังเห็นได้จากอาคารที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ เช่น รางวัลงานสถาปัตยกรรมดีเด่นจากสมาคมสถาปนิกสยาม ฯ เป็นต้น

การวิจัยนี้ได้ศึกษางานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะไทยสมัยใหม่ และศึกษาอาคารตัวอย่างที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ โดยทำการสำรวจลักษณะกายภาพ พร้อมกันนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นจากสถาปนิกผู้ออกแบบ ผู้ใช้สอยอาคาร และสถาปนิกแกนนำที่เป็นคณะกรรมการตัดสินให้รางวัลอาคาร รวมถึงสถาปนิกแกนนำที่เคยมีผลงานด้านการออกแบบอาคาร หรือผลงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ และแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับอาคารโรงแรมและสถานตากอากาศ เพื่อใช้สอบถามกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป กลุ่มละ 100 คน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่มีการอ้างอิงมาจากลักษณะไทยในอดีต และมีการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับวัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างในปัจจุบัน ลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัดในลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ได้แก่ การจัดกลุ่มอาคาร ลักษณะของหลังคา วัสดุและสี หลังคา เสาถอย ที่วางเชื่อมภายนอก ผนัง สักสวนและการจัดช่องเปิด ลูกกรงระเบียง ลายพื้น วัสดุพื้น ลายหน้าจั่ว ค้ำยัน และการจัดภูมิทัศน์ ลักษณะไทยเชิงนามธรรม ได้แก่ ความเบาลอยตัว ความโปร่งโล่ง และความร่มรื่น ส่วนแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ มีความสอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ในปัจจุบัน ได้แก่ สภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง และการประหยัดพลังงาน ในขณะที่เดียวกันพบว่า ทั้งสองกลุ่มยังมีความคิดเห็นแตกต่างกันในบางองค์ประกอบที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ย่อมแสดงให้เห็นว่า ทั้งสองกลุ่มมีประสบการณ์ในการรับรู้ลักษณะไทยที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกควรตระหนักถึงการรับรู้ลักษณะไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป โดยพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไปไปประกอบการพิจารณาในการออกแบบอาคารต่อไป

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์
สาขาวิชา สถาปัตยกรรม
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต ศุวิทย์ วรรณญาพร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C735077 : MAJOR ARCHITECTURE
KEY WORD: MODERN THAI CHARACTER

SUVIT VARANYAPORN: THE MODERN THAI CHARACTER FOR COMMERCIAL ARCHITECTURE:
HOTELS & RESORTS. THESIS ADVISOR: PROF. VIMOLSIDDHI HORAYANGKURA, Ph.D. 258 PP.
ISBN 974-637-165-7

Hotels and resort complexes are public buildings with modern functions for tourists and general people. Mostly, these buildings are created for commercial purpose. In fact, the basis and the development of Thai character are still undefined. And the development for modern Thai character still faces significant barriers and limitations. Nowadays, people are concerned about the importance and development of modern Thai character. The awarded designs such as those receiving the "ASA Gold Medal Award" display such Thai characteristics.

Theoretically, the research comprised with the result of related researches and theories, the survey of accomplished building environment, the opinion of the architects and building dwellers, the leading architects who are member of the award committee of the ASA, and experienced architects of modern Thai character buildings in order to elaborate a questionnaire for dissecting the awareness of Thai character for hotels and resort complexes and the development of modern Thai character. The questionnaire will be delivered to 100 subjects for each group of general architects and general people.

According to the findings of research, most of the subjects believe that modern Thai character in architecture came from the adaptation of traditional Thai architecture and the modern technology. The preeminent tangible modern Thai character such as building grouping, the roof profile, material and colour of roof, free standing columns, outer space, wall, proportion and the arrangement of void, baluster, floor pattern, flooring, gable end pattern, bracket, and landscape. The abstract modern Thai character reveals such factors as lightness, transparency, and shadiness. Therefore, for the future development of modern Thai character, architects should be concerned with the accommodation of environment, atmosphere, materials, technology, and energy conservation. At the same time, both architects and general people have expressed different points of views on the questionnaires which are due to the differentiation on perceptions and personal experiences. Accordingly, the perception of general people is necessary for architects' creation.

ภาควิชา.....สถาปัตยกรรมศาสตร์

สาขาวิชา.....สถาปัตยกรรม

ปีการศึกษา.....2540

ลายมือชื่อนิสิต.....*สุวิทย์ วรรณกุล*

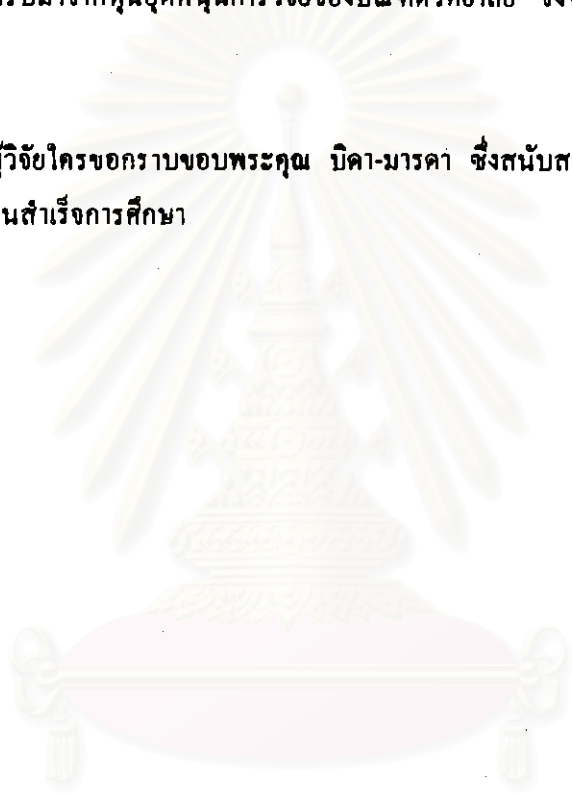
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Dr. Suwit Wongkura*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของศาสตราจารย์ ดร.วิมลสิทธิ์ หรยางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด รวมถึงการได้รับความร่วมมือจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตารางและแผนภูมิ	ฉ
สารบัญภาพ	ค
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	5
ระเบียบวิธีวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	8
คำจำกัดความเฉพาะการศึกษานี้	8
2 ทฤษฎีและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	12
ลักษณะไทยในอดีตที่นำมาใช้	13
ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	13
1. การจัดกลุ่มอาคาร	13
2. องค์ประกอบหลัก	14
3. องค์ประกอบรอง	23
4. องค์ประกอบย่อย	25
5. การจัดภูมิทัศน์	30
ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	35
1. ความเบาและลอยตัว	35
2. ความโปร่งโล่ง	38
3. ความร่มรื่น	39
แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ก. การนำลักษณะไทยไปใช้ ในการออกแบบ	40
ข. ประโยชน์ใช้สอยใหม่	41
ค. สภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ	41
ง. วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง	42
จ. การสร้างสรรค์ทางสถาปัตยกรรม	43
ทฤษฎีการรับรู้ลักษณะไทยสมัยใหม่	43
3 อาคารตัวอย่างที่ศึกษา	45
โรงแรม อิมพีเรียล โกลเด้น ไทรแองเกิล รีสอร์ท	46
โรงแรม ริมกก รีสอร์ท	50
โรงแรม วีเจนท์ เชียงใหม่	55
โรงแรม โซฟีเทล ราชอาศิด	62
โรงแรม แมริออท รอยัล การ์เด้น ริเวอร์ไซด์	65
โรงแรม รอยัล การ์เด้น วิลเลจ	70
โรงแรม สันติบุรี ดุสิต รีสอร์ท	76
โรงแรม ดุสิตรายาวดี รีสอร์ท	81
โรงแรม เซอราดัน แกรนด์ ลากูน่า บีช	86
โรงแรม เลอ เมอริเดียน	92
4 การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์	98
การวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์	99
1. ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบ	
อาคารตัวอย่างที่ศึกษา	99
2. ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้สอยอาคาร	106
3. ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ	111
4. ความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งสามกลุ่ม	119
การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	121
1. การวิเคราะห์ลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของ	
อาคารตัวอย่างที่ศึกษา และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	122

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2. สรุปผลลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคาร ตัวอย่างที่ศึกษา และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	144
3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทาง การพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ สำหรับงานสถาปัตยกรรม ประเภทพาณิชย์กรรม โรงแรมและสถานตากอากาศ	145
4. สรุปผลความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทาง การพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรม ประเภทพาณิชย์กรรมโรงแรมและสถานตากอากาศ	147
5 บทวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถาม	150
การวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ จากแบบสอบถาม	152
1. การวิเคราะห์ความคิดเห็น เกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับ งานสถาปัตยกรรมประเภทพาณิชย์กรรม โรงแรมและสถานตากอากาศของ กลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป	152
ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	153
1. การจัดกลุ่มอาคาร	153
2. องค์ประกอบหลัก	155
3. องค์ประกอบรอง	168
4. องค์ประกอบย่อย	177
5. การจัดภูมิทัศน์	182
6. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	189
ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	190
1. ความเบาและลอยตัว	190
2. ความโปร่งโล่ง	194
3. ความร่มรื่น	197
4. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	198
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทพาณิชย์กรรม โรงแรมและสถานตากอากาศ ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป	199
ก. การนำลักษณะไทยไปใช้ในการออกแบบ	200

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข. ประโยชน์ใช้สอยใหม่	202
ค. สภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศ	203
ง. วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง	204
จ. การสร้างสรรค์ทางสถาปัตยกรรม	206
ฉ. สรุปการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ สำหรับอาคาร โรงแรม และสถานตากอากาศ	207
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	210
ข้อสรุปผลที่ได้จากการวิจัย	210
1. ลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคาร โรงแรมและสถานตากอากาศ ที่ได้จากอาคารตัวอย่างที่ศึกษา	220
2. แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ สำหรับอาคาร โรงแรมและสถานตากอากาศ	213
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	215
รายการอ้างอิง	216
ภาคผนวก	219
ภาคผนวก ก	220
ภาคผนวก ข	225
ภาคผนวก ค	247
ประวัติผู้เขียน	258

สารบัญตารางและแผนภูมิ

ตารางที่	หน้า
4.1	ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา..... 99
4.2	ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้ต้ออาคารตัวอย่างที่ศึกษา 107
4.3	ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกแกนนำ..... 112
4.4	ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งสามกลุ่ม..... 119
4.5	ลักษณะไทยสมัยใหม่ ที่ได้จากลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา และจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์..... 122
4.6	ความคิดเห็นร่วมของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทพาณิชย์ยกรรม โรงแรมและสถานตากอากาศ..... 146
5.1	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องการจัดกลุ่มอาคาร ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 153
5.2	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (รูปแบบหลังคา) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 156
5.3	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (ลักษณะของหลังคา) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 158
5.4	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (ลักษณะการยื่นชายคา) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 159
5.5	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (วัสดุผนังหลังคา) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 161
5.6	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (สีของวัสดุผนังหลังคา) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 162
5.7	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (ความเอียงลาดของหลังคา) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 163
5.8	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (ลักษณะของเสาถอย) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 165
5.9	การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบหลัก (ที่ว่างเชื่อมภายนอก) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป..... 166

สารบัญตารางและแผนภูมิ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.10 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบรอง (ผนัง) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	168
5.11 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบรอง (ลักษณะการเจาะช่องเปิด) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป	170
5.12 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบรอง (สัดส่วนและการจัดช่องเปิด) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	171
5.13 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบรอง ราวระเบียง(ลูกกรงระเบียง) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	173
5.14 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบรอง (ลักษณะลายพื้น) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป	175
5.15 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบรอง (วัสดุพื้น) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	176
5.16 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบย่อย (กาลแล) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	178
5.17 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบย่อย (ลายหน้าจั่ว) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	179
5.18 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่ององค์ประกอบย่อย (ค้ำยัน) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	181
5.19 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องการจัดภูมิทัศน์ (ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป	183
5.20 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องการจัดภูมิทัศน์ (สระบัว) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	184
5.21 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องการจัดภูมิทัศน์ (ศาลา) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	185
5.22 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องการจัดภูมิทัศน์ (ทางเชื่อมระหว่างอาคาร) ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป	186
5.23 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องการจัดภูมิทัศน์ (ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร)ของกุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป	188

สารบัญตาราง และแผนภูมิ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.24 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากหลังคา ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	191
5.25 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากการใช้เสาลอย ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป	192
5.26 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	193
5.27 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องความโปร่งโล่งของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	195
5.28 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่องความร่มรื่นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	197
5.29 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำลักษณะไทยไปใช้ในการออกแบบของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	200
5.30 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยใหม่ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	202
5.31 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	203
5.32 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับวัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้างของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	204
5.32 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ทางสถาปัตยกรรมของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป.....	206
1.1 แสดงแผนภูมิ โครงร่างโดยย่อของการวิจัย	10
1.2 แสดงแผนภูมิ โครงร่าง ขั้นตอนและวิธีการศึกษา	11

สารบัญภาพ

รูปที่	หน้า
2.1 เรือรบฝาดตรง มีปีกหลังคาคกลมชั้นเดียว.....	16
2.2 เรือรบฝาดตรง มีปีกหลังคาคกลมสองชั้น.....	16
2.3 เรือรบฝาดผายออก มีปีกหลังคาคกลมชั้นเดียว.....	16
2.4 ลักษณะการลดชั้น และการซ้อนชั้นของหลังคา.....	18
2.5 หลังคาแบบไทยที่ชาวไทยคิดขึ้นเอง มีความสูงเท่ากับ 4/5 ของฐานจั่ว.....	20
2.6 หลังคาแบบยุโรปที่ทำตามแบบวิหารพาทอนอนของกรีกโบราณ มีความสูงเท่ากับ 1/4 ของฐานจั่ว.....	20
2.7 แสดงลักษณะการข้อมุมไม้ต่าง ๆ	22
2.8 สักต่วนและการจัดช่องเปิดของวัดพระนอน	24
2.9 กาแลทรงตรง.....	26
2.10 กาแลทรงอ่อนโค้งคล้ายเขาควาง	26
2.11 กาแลทรงคล้ายกากระบาศ	27
2.12 ลายกนกสามตัว	27
2.13 ลายเถาไม้หรือลายเครือเถา	28
2.14 ลายเมฆไหล	28
2.15 จั๋วลูกฟักหรือจั๋วพรหมพักตร์	29
2.16 จั๋วใบปรีอ	29
2.17 จั๋วรูปพระอาทิตย์	29
2.18 ลักษณะของเสาเรือนไทยที่จุ่มน้ำ	31
2.19 ลักษณะทางเดินเชื่อมของเรือนร้านค้าริมน้ำ	33
2.20 คันไม้ที่ปลูกอยู่กลางลานโล่งที่เป็นชาน	34
2.21 ลักษณะการลดชั้นของหลังคา	35
2.22 ลักษณะการซ้อนชั้นของหลังคา	36
2.23 แสดงผังและรูปด้านวัดนางพญาที่มีการใช้เสาถอยแบบร่นคานงเข้าไป	37
2.24 ความโปร่งโล่งที่เกิดจากการไหลของที่ว่างบริเวณชาน	39

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.1 แสดงลักษณะการใช้เสาดอຍแบบศาลา	48
3.2 แสดงภาพรวมของอาคาร	49
3.3 แสดงลักษณะการลดชั้นของหลังคา	49
3.4 แสดงภาพรวมของอาคารที่มีการนำค้ำยันมาใช้	49
3.5 แสดงลักษณะการวางผังอาคาร โรงแรม ริมกก รีสอร์ท	51
3.6 แสดงรูปภาพรวมของอาคาร โรงแรม ริมกก รีสอร์ท	53
3.7 แสดงรูปแบบหลังคาทรงจั่วมีปีกนกสองชั้น และมีคอสอง	53
3.8 แสดงลักษณะการซ้อนชั้นของหลังคา	53
3.9 แสดงลักษณะที่ว่างเชื่อมภายนอกแบบสถานโล่ง	53
3.10 แสดงทางเดินเชื่อมภายนอกอาคารที่ไม่มีหลังคาคลุม	54
3.11 แสดงลักษณะราวระเบียง (ลูกกรงระเบียง)	54
3.12 แสดงภายในโถงของโรงแรม	54
3.13 แสดงผังพื้นบริเวณ โถงต้อนรับ โรงแรม ริเจนท์ เชียงใหม่	55
3.14 แสดงรูปด้านหน้าและด้านข้าง ของอาคาร โรงแรม ริเจนท์ เชียงใหม่	56
3.15 แสดงรูปแบบหลังคาอาคาร โถงต้อนรับ	57
3.16 แสดงภายในโถงต้อนรับที่มีการใช้เสาดอຍแบบศาลา	58
3.17 แสดงสระบัวที่มองจากบริเวณโถงต้อนรับของอาคาร	58
3.18 แสดงบ้านพักที่มีการนำลูกกรงระเบียงแบบแนวตั้งมาใช้	58
3.19 แสดงรูปตัดบริเวณโถงต้อนรับที่มีความโปร่งโล่ง	59
3.20 แสดงลักษณะการใช้ค้ำยัน	60
3.21 แสดงที่ว่างเชื่อมภายนอกแบบสถานโล่ง	60
3.22 แสดงรูปแบบของบ้านพัก	60
3.23 แสดงศาลาทรงจัตุรมุข	60
3.24 แสดงรูปด้าน รูปตัดของอาคารห้องพัก และการนำศาลามาใช้	61
3.25 แสดงลักษณะการลดชั้นของหลังคา	63
3.26 แสดงผังพื้นอาคาร และรูปด้าน	64
3.27 แสดงลักษณะของการจัดกลุ่มอาคาร	65
3.28 แสดงการนำสระบัวมาใช้	67
3.29 แสดงการใช้ที่ว่างเชื่อมภายนอกแบบสถานโล่ง	67

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.30 แสดงผังพื้นอาคาร และบรรยากาศโดยรวมของโครงการ	68
3.31 แสดงลักษณะลูกกรงระเบียง	69
3.32 แสดงลักษณะทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม	69
3.33 แสดงลักษณะทางเดินเชื่อมสะพานมีหลังคาคลุม	69
3.34 แสดงผังพื้นบริเวณโถงต้อนรับ	70
3.35 แสดงรูปด้าน และรูปตัดของอาคาร	71
3.36 แสดงผังพื้น รูปด้าน และบรรยากาศของอาคารห้องพัก	72
3.37 แสดงรูปตัดของอาคารห้องพัก	74
3.38 แสดงบรรยากาศโดยรวมของการจัดภูมิทัศน์	75
3.39 แสดงลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร	76
3.40 แสดงรูปด้าน และรูปตัดของอาคาร	77
3.41 แสดงบรรยากาศการจัดที่ว่างแบบลานโล่ง	79
3.42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำอยู่ชั้อาคาร	80
3.43 แสดงทางเดินเชื่อมภายนอกที่มีสะพานไม่มีหลังคาคลุม	80
3.44 แสดงบ่อสระบัวที่มีอยู่ให้เห็นตามทางเดินเชื่อมระหว่างอาคาร	80
3.45 แสดงลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร	81
3.46 แสดงลักษณะการลดชั้นของหลังคา	82
3.47 แสดงการนำลักษณะชนมาใช้	82
3.48 แสดงความโปร่งโล่งที่บริเวณโถงต้อนรับ	82
3.49 แสดงความร่มรื่น และมีสระบัวอยู่ตามทางเดิน	84
3.50 แสดงผังพื้นที่ห้องพักที่มีการนำชนมาใช้	85
3.51 แสดงพื้นที่ว่างเชื่อมภายนอกแบบลานโล่ง	85
3.52 แสดงต้นไม้ปลูกอยู่ใกล้อาคาร	85
3.53 แสดงลักษณะการจัดกลุ่มของอาคาร	87
3.54 แสดงรูปด้านของห้องพัก	88
3.55 แสดงลักษณะของเสาอาคารจุ่มน้ำ	89
3.56 แสดงที่ว่างแบบลานโล่ง	89
3.57 แสดงลูกกรงระเบียงแบบแนวตั้งและแนวนอน	89
3.58 แสดงทางเข้าอาคารมีรูปแบบหลังคาทรงจัตุรมุข	91

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.59 แสดงลักษณะการถดถันของหลังคา	91
3.60 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำอยู่ชิดอาคาร	91
3.61 แสดงลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร	92
3.62 แสดงลักษณะการถดถันของหลังคา	94
3.63 แสดงพื้นที่ว่างเชื่อมภายนอกแบบมีนอกราน	94
3.64 แสดงพื้นที่ว่างเชื่อมภายนอกแบบมีระเบียง (พาโล)	94
3.65 แสดงสัดส่วนและการเจาะช่องเปิด	95
3.66 แสดงศาลาอยู่กลางน้ำ	95
3.67 แสดงยอดหลังคาทรงจัตุรมุขและมียอดแหลม	95
3.68 แสดงลักษณะการถดถันของหลังคา	96
3.69 แสดงการใช้เสาถอยในบริเวณ โถงค้ำรับ	96
3.70 แสดงภาพรวมของโครงการที่ถูกล้อมด้วยธรรมชาติ	97
5.1 แสดงลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร	153
5.2 แสดงรูปแบบของหลังคา	155
5.3 แสดงลักษณะของหลังคา	158
5.4 แสดงรูปลักษณะการยื่นชายคา	159
5.5 แสดงรูปความเอียงลาดของหลังคา	163
5.6 แสดงรูปลักษณะของเสาถอย	164
5.7 แสดงรูปพื้นที่ว่างเชื่อมภายนอก	166
5.8 แสดงรูปผนัง	168
5.9 แสดงลักษณะการเจาะช่องเปิด	169
5.10 แสดงสัดส่วนและการจัดช่องเปิด	171
5.11 แสดงราวระเบียง (ถูกทรงระเบียง)	173
5.12 แสดงรูปลักษณะลายพื้น	174
5.13 แสดงรูปกาแล	177
5.14 แสดงรูปลายหน้าจั่ว	179
5.15 แสดงรูปค้ำยัน	180

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
S.16 แสดงรูปความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอากาศ	182
S.17 แสดงรูปศาลา	185
S.18 แสดงรูปทางเชื่อมระหว่างอาคาร	186
S.19 แสดงรูปความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอากาศ	187
S.20 แสดงบรรยากาศที่ทำให้เกิดความรู้สึกโปร่งโล่ง	194

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย